

Sygn. akt SNO 25/15

UCHWAŁA

Dnia 28 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)

SSN Bogumiła Ustjanicz

Protokolant Katarzyna Wojnicka

w sprawie sędziego Sądu Rejonowego **K. Ś.**,
obwinionej z art. 107 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych,
po rozpoznaniu na posiedzeniu,
w dniu 28 maja 2015 r.,
zażaleń, wniesionych przez obrońców obwinionej,
na uchwałę Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego,
z dnia 23 stycznia 2015 r.,
w przedmiocie zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych z jednoczesnym obniżeniem jego wynagrodzenia oraz określenia wysokości obniżenia wynagrodzenia sędziego

uchwalił:

utrzymać w mocy zaskarżoną uchwałę.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 września 2014 roku, Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny [...] obwinioną - sędziego K. Ś. uznał za winną popełnienia trzech przewinień dyscyplinarnych z art. 107 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku – Prawo

o ustroju sądów powszechnych i za każde z nich orzekł wobec obwinionej karę dyscyplinarną złożenia jej z urzędu sędziego.

Uchwałą wydaną w dniu 23 stycznia 2015 roku Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny na podstawie art. 123 § 1 w zw. z art. 129 § 3 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych stwierdził z kolei, że zawieszenie sędziego Sądu Rejonowego K. Ś. w czynnościach służbowych z jednoczesnym obniżeniem jej wynagrodzenia na czas trwania zawieszenia nastąpiło z mocy prawa z dniem 12 września 2014 roku – to jest z dniem wydania wobec niej wyroku w sprawie [...], orzekającego karę złożenia jej z urzędu; a ponadto określił, że obniżenie wynagrodzenia sędziego K. Ś. w podanym wyżej okresie wynosi 25%.

Zażalenia na powyższą uchwałę wnieśli obrońcy obwinionej, którzy zaskarżając uchwałę w całości na korzyść obwinionej zarzucili jej obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 123 § 1 w zw. z art. 129 § 3 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych przez wydanie zaskarżonej uchwały w sytuacji, gdy brak było ku temu podstaw prawnych, ponieważ ani przepisy powołanej wyżej ustawy ani też stosowane w postępowaniu dyscyplinarnym odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego nie przewidują możliwości uzupełnienia wyroku z dnia 12 września 2014 r. w tym trybie.

W konkluzji obrońcy obwinionej wnieśli o uchylenie zaskarżonej uchwały w całości.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny rozważył, co następuje.

Zażalenia obrońców obwinionej nie są zasadne.

Z art. 123 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych wynika, że jeżeli orzeczona została kara złożenia sędziego z urzędu, a sąd dyscyplinarny wcześniej nie zawiesił sędziego w czynnościach służbowych, wyrok wywołuje zawieszenie sędziego w czynnościach służbowych, z jednoczesnym obniżeniem do 50% jego wynagrodzenia na czas trwania zawieszenia. Jak z kolei stanowi odpowiednio stosowany art. 129 § 3 ustawy (art. 123 § 1 zdanie drugie u.s.p.), sąd dyscyplinarny, zawieszając sędziego w czynnościach służbowych, obniża w granicach od 25% do 50% wysokość jego wynagrodzenia na czas trwania tego zawieszenia.

Mając powyższe na uwadze nie ulega wątpliwości, że orzekając w wyroku z dnia 12 września 2014 roku wobec obwinionej - sędziego K. Ś. karę dyscyplinarną złożenia jej z urzędu sędziego, Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny zobligowany był do zamieszczenia w wyroku także orzeczenia o obniżeniu wynagrodzenia na czas zawieszenia w czynnościach. Brak tego rodzaju rozstrzygnięcia w wyroku z dnia 12 września 2014 roku, zdaniem Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego, nie czynił niemożliwym wydania odrębnej uchwały, mocą której doprecyzowano, że zawieszenie sędziego Sądu Rejonowego K. Ś. w czynnościach służbowych z jednoczesnym obniżeniem jej wynagrodzenia na czas trwania zawieszenia nastąpiło z mocy prawa z dniem 12 września 2014 roku – to jest z dniem wydania wobec niej wyroku w sprawie [...], orzekającego karę złożenia jej z urzędu; a ponadto określono, że obniżenie wynagrodzenia sędziego K. Ś. w podanym wyżej okresie wynosi 25%. O ile Sądowi Najwyższemu znane są przytaczane przez obrońców obwinionej poglądy piśmiennictwa w kwestii sanowania braku orzeczenia o obniżeniu wynagrodzenia w wyroku orzekającym karę dyscyplinarną złożenia sędziego z urzędu (zob. T. Ereciński, J. Gudowski, J. Iwulski, *Prawo o ustroju sądów powszechnych. Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa. Komentarz*, Warszawa 2009), o tyle zauważyć należy, że uchwała z dnia 23 stycznia 2015 roku miała wybitnie akcesoryjny charakter wobec wyroku Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 12 września 2014 roku. To natomiast sprawia, że skoro – jak wynika wprost z art. 123 § 1 u.s.p. – zawieszenie sędziego w czynnościach służbowych jest obligatoryjnym posunięciem w wypadku orzeczenia kary złożenia sędziego z urzędu to odwoławczy sąd dyscyplinarny zobligowany jest do utrzymania w mocy uchwały w przedmiocie ustalenia, że zawieszenie sędziego w czynnościach służbowych z jednoczesnym obniżeniem wynagrodzenia sędziego nastąpiło z mocy prawa z dniem orzeczenia kary złożenia sędziego z urzędu. Wyjątek w tym przypadku stanowiłaby jedynie sytuacja, w której odrębnie wydana uchwała "akcesoryjna" obarczona byłaby uchybieniem stanowiącym tzw. bezwzględną przyczynę uchylenia orzeczenia.

Inaczej rzecz ujmując: jakkolwiek w postępowaniu dyscyplinarnym o zwieszeniu sędziego w czynnościach służbowych decyduje sąd dyscyplinarny (zob. art. 129 § 1 i 2 u.s.p. oraz art. 130 § 3 u.s.p.), to jednak nie dotyczy to sytuacji

przewidzianej właśnie w art. 123 § 1 u.s.p., skoro wyrok orzekający wobec sędziego karę złożenia z urzędu wywołuje z mocy prawa zawieszenie takiego sędziego w czynnościach służbowych i obniżenie jego wynagrodzenia (zob. uchwała SN z 23 września 2002 r., SNO 30/02, LEX nr 470189). Trudno wręcz sobie wyobrazić, ażeby sędzia złożony z urzędu nieprawomocnym wyrokiem dalej wykonywał czynności służbowe związane z zajmowanym urzędem. Brak również racjonalnych argumentów, które przemawiałyby za tym, aby nieprawomocnie złożony z urzędu i niewykonyjący obowiązków służbowych sędzia pobierał wynagrodzenie w pełnej wysokości.

Jeżeli chodzi natomiast o samą kwestię określenia wysokości obniżonego sędziemu K. Ś. wynagrodzenia to zauważyć należy, o czym była mowa już powyżej, że z art. 123 § 1 u.s.p. wynika, iż jeżeli orzeczona została kara złożenia sędziego z urzędu, a sąd dyscyplinarny wcześniej nie zawiesił sędziego w czynnościach służbowych, wyrok wywołuje zawieszenie sędziego w czynnościach służbowych, z jednoczesnym obniżeniem do 50% jego wynagrodzenia na czas trwania zawieszenia. Przepis art. 129 § 3 u.s.p. pozostawia w tej sferze sądowi dyscyplinarnemu tzw. luz decyzyjny jedynie co do skali tej obniżki (w granicach od 25% do 50% wynagrodzenia), ale nie co do samej zasady zastosowania obniżenia. Jak wynika z pkt 2 zaskarżonej uchwały z dnia 23 stycznia 2015 roku wynagrodzenie sędziego K. Ś. obniżone zostało w skali minimalnej (najniższej możliwej) – o 25%, co wobec kierunku wniesionych w niniejszej sprawie środków odwoławczych czyni bezprzedmiotowym rozważania w przedmiocie wysokości obniżonego wynagrodzenia. Tożsame stanowisko zajął już Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 30 czerwca 2009 r. (SNO 12/09, LEX nr 1615477).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny orzekł jak na wstępie.